

Bilaga 2 Strategisk länssamverkan

För att kunna uppnå mål i kretsloppsplanen och genomföra åtgärder är det en framgångsfaktor att Dalarna samordnar och koordinerar strategiskt arbete kring hållbarhet och resurshushållning. Viktiga aktörer i detta är regional kretsloppsplanegrupp, DalaAvfall, temagrupper och andra nätverk samt även Energiintelligent Dalarna.

Flertalet åtgärder drivs lämpligen i projektform med särskilt tillsatta medel och projektledning. Projekt kan med fördel ske via bidrag från EU samt nationella och regionala aktörer. Projektägare kan styras utifrån projektens inriktning.

I tabellerna nedan redovisas regional samverkan i nätverk, temagrupper eller organisationer.

Tabell 1. Aktörer	Kommentar
Kommunal kretsloppsplanegrupp eller motsvarande	Huvudansvaret har kommunen och dess kommunala kretsloppsplanegrupp eller motsvarande. Gruppen ansvarar i huvudsak för att åtgärder genomförs i syfte att uppnå målen. Inspel erhålls från dalagemensam kretsloppsplanegrupp och temagrupper/nätverk.
Dalagemensam kretsloppsplanegrupp	Den dalagemensamma kretsloppsplanegruppen ansvarar för att driva och koordinera det regionala arbetet med att säkerställa att regionala åtgärder genomförs, årlig uppföljning, arrangera seminarier och webinarier och planera för kommande revidering år 2025 (period 2026-2030). Gruppen ska också utgöra kommunikationslänk till kommunala kretsloppsplanegrupper.
DalaAvfall	DalaAvfall har drivit arbetet i den dalagemensamma kretsloppsplanegruppen och temagrupper och vissa nätverk. Bakgrunden är att det huvudsakliga ansvaret för det kommunala ansvaret utgörs av hushållens avfallshantering som organisatoriskt normalt ligger hos kommunens avfallsverksamheter som i 14 av de 15 dalakommunerna ligger på kommunala bolag. Alla kommuners avfallsverksamheter utom Mora, Orsa och Älvdalen ingår i DalaAvfall.
Temagrupper och nätverk	Initialt föreslås sju temagrupper bildas (finns redan) för att driva det regionala arbetet inom ett område (kapitel). Fler kan bildas om behov uppstår (ansvar regionala kretsloppsplanegruppen). Temagrupper har uppdrag baserat på kretsloppsplanen och deltagare tillsätts av den dalagemensamma kretsloppsplanegruppen. Beslut om projektledning hanteras av DalaAvfall samt Länsstyrelse. Nätverk har bredare uppdrag än kretsloppsplanen men de får i uppdrag att hantera mål och åtgärder som berör nätverket. Nätverken har eget ansvar för projektledning. I tabell 2-3 redogörs för initiala temagrupper och nätverk

Tabell 2. Temagrupper	Kommentar (representanter bör tillsättas per kommun utifrån åtgärdsansvar)	Ansvar driva
Nedskräpning	Befintligt. Deltagare från kommuner, Visit Dalarna, Håll Sverige Rent, Städa Sverige	Parkgruppen/ DalaAvfall
Hushållens konsumtion	Befintligt. Deltagare från kommuner och Länsstyrelse.	Länsstyrelse/DalaAvfall
Hållbara återvinningscentraler	Befintligt. Deltagare från kommuner.	DalaAvfall
Miljömässig upphandling	Befintligt. Deltagare bland annat från kommuner, Länsstyrelse och Region Dalarna.	Under process
Nedlagda deponier	Befintligt. Deltagare från kommuner och Länsstyrelse.	Länsstyrelsen

Tabell 2. Temagrupper	Kommentar (representanter bör tillsättas per kommun utifrån åtgärdsansvar)	Ansvar driva
Byggavfall	Befintligt. Deltagare bland annat från kommuner, Länsstyrelse, ByggDialog Dalarna, Region Dalarna	ByggEkot ¹
Masshantering	Befintligt. Deltagare bland annat från kommuner, Länsstyrelse, ByggDialog Dalarna, Region Dalarna	Länsstyrelse
Kommunikation	Befintligt. Deltagare från kommuner.	DalaAvfall

Tabell 3. Nätverk	Kommentar
Dala Avfall	DalaAvfall driver arbetet med kretsloppsplanegrupper. Bakgrunden är att det huvudsakliga ansvaret för det kommunala ansvaret utgörs av hushållens avfallshantering som organisatoriskt normalt ligger hos kommunens avfallsverksamheter som i 14 av de 15 dalakommunerna ligger på kommunala bolag. I Säter ligger ansvaret hos samhällsbyggnadsnämnd/förvaltning. Alla renhållare utom Mora, Orsa och Älvdalen ingår i DalaAvfall. DalaAvfall ansvarar för att tillsätta projektledning i dalagemensam kretsloppsplanegrupp och i samråd med Länsstyrelse tillsätta projektledningsresurser i temagrupper.
Kostnätverk	Befintligt. Alla enheter i Dalarna.
Dala VA	Befintligt. Alla VA huvudmän i Dalarna utom Mora, Orsa och Älvdalen.
Gatudriftsgruppen i Dalarna	Befintligt. Alla kommuner i Dalarna deltar.
Parkgruppen i Dalarna	Befintligt. Alla kommuner i Dalarna deltar.

¹ ByggEkot är en temagrupp inom ByggDialog Dalarna med fokus på återbruk av byggmaterial. Temagruppen har en bred representation av både entreprenörer, kommuner, tillverkare, arkitekter och Dala återbyggdepå med syfte att kunna identifiera hinder och skapa lösningar och möjligheter för att återbruk ska bli en naturlig del i bygg- och rivningsprocessen.

Regionala åtgärder

Nedan presenteras regionala åtgärder, vilka år de ska bearbetas, ansvarsområde samt nummer på åtgärden. Åtgärderna är utformade för att målen i kretsloppsplanen ska uppfyllas till 2030. Åtgärderna är uppdelade efter olika målområden.

1.1 Avlopp och slam

Åtgärd	År	Ansvar	Nummer på åtgärd
Ta fram en plan för hållbara avloppsresurser i Dalarna som följer strukturen i EU:s avfallshierarki. Planen ska bland annat innehålla kartläggning, certifiering, uppströmsarbete, samarbete, nätverk, utbildning, information etc.	2024	Dala VA	R1

1.2 Bygg- och rivningsavfall

Åtgärd	År	Ansvar	Nummer på åtgärd
Ta fram riktlinjer för att ställa krav på avfallsminimering, återbruk och materialåtervinning i byggprojekt.	2023-2024	Temagrupp ByggEkot	R2
Kartlägga byggavfall avseende uppkomst, behandling och avsättning.	2023-2026	Temagrupp ByggEkot	R3
Ta fram en plan för regional lagerstrategi, förädlings- och återbruksverksamhet, riktlinjer vid upphandling samt kommunikation kring bygg- och rivningsavfall.	2023-2025	Temagrupp ByggEkot	R4

1.3 Hushållens avfallshantering

Åtgärd	År	Ansvar	Nummer på åtgärd
Utveckla sorteringsguide till stöd för minskat konsumtion, ökat återbruk och mer materialåtervinning.	2023-2024	Temagrupp Hållbar konsumtion	R5
Ta fram beslutsunderlag för val av insamlingssystem av förpackningar.	2023-2024	DalaAvfall	R6
Ta fram en strategi för återvinningscentraler som tillmötesgår ökat återbruk och ökad materialåtervinning. Inkludera byggavfall.	2023-2024	DalaAvfall	R7
Utveckla kommunikation för ökad kunskap och arbete med beteendefrågor med stöd av kommunikationsstrategi, se kapitel 6.6.	2023-2026	Temagrupp Hållbar konsumtion	R8
Genomföra kontinuerliga kampanjer, arrangemang och kommunikationsinsatser koordinerat med åtgärd R 2 och stöd av kommunikationsstrategi, se kapitel 6.6. Kan inkludera exempelvis föreläsningar, studiecirkel, projekt (minimeringsmästarna) etc.	2023-2026	Temagrupp Hållbar konsumtion	R9

1.4 Kommunens verksamhet

Åtgärd	År	Ansvar	Nummer på åtgärd
Utveckla upphandlingsstrategisk samverkan i Dalarna där avfallsförebyggande ingår.	2023–2024	Temagrupp miljömässig upphandling	R10
Ta fram verktyg och metoder för att mäta och klassificera inköp och upphandlingar för uppföljning kring avfallsförebyggande, återbruk och materialåtervinning, särskilt avseende plast, textilier, livsmedel, elektronik och byggavfall.	2023–2025	Temagrupp miljömässig upphandling	R11
Utveckla kunskapsplattform för inköp och upphandling och användning av plast, textilier, livsmedel, elektronik och bygg- och rivningsmaterial.	2024	Temagrupp miljömässig upphandling	R12
Arrangera kontinuerliga seminarier och webinarier för utbildning och utveckling kring avfall i kommunens verksamheter (målgruppsstyrt).	2024–2026	Regional kretsloppsplanegrupp	R13
Ta fram riktlinjer för att mäta och minska avfall från kommunala verksamheter.	2024	Regional kretsloppsplanegrupp	R14

1.5 Matsvinn

Åtgärd	År	Ansvar	Nummer på åtgärd
Ta fram underlag för ökat samarbete med skola, förskola och äldreomsorg som stöd för kommunernas arbete för att mat ska ätas upp. Se även kommunala åtgärder.	2024	Kostnätverk	R15
Säkerställa och utveckla mätning och/eller identifiera anledningar till matsvinn inom förskola, gymnasium och äldreomsorg.	2024–2025	Kostnätverk	R16

1.6 Nedskräpning

Åtgärd	År	Ansvar	Nummer på åtgärd
Ta fram åtgärdsplan för samverkan kring nedskräpning (information, samarbete med evenemangsarrangörer, mall platsupplåtelse, skräpmätningar).	2023–2024	Temagrupp nedskräpning	R17

1.7 Schaktmassor

Åtgärd	År	Ansvar	Nummer på åtgärd
Ta fram regional masshanteringsplan inklusive vägledning/riktlinje för klassning och koordinering av schaktmassor med beaktande av invasiva arter.	2024–2025	Temagrupp schaktmassor	R18

1.8 Tillsyn

Åtgärd	År	Ansvar	Nummer på åtgärd
Utveckla tillsynsvägledning kopplat till avfallsförebyggande och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall samt schaktmassor. Gäller både inom miljö samt plan och bygg.	2024	Länsstyrelse	R19